

अनुक्रमणिका

प्रकरण	शीर्षक	पृष्ठ क्र.
❖	प्रमाणपत्र	
❖	प्रतिज्ञापत्र	
❖	मनोगत	
प्रकरण पहिले	अ) विषय प्रवेश ब) डांग: भौगोलिक परिसर अ) विषय प्रवेश १. अ. १. प्रस्तावना १. अ. २. लोकसाहित्याचा वारसा १. अ. ३. लोकसाहित्य अभ्यासाची आवश्यकता १. अ. ४. विषय निवडीमागील भूमिका १. अ. ५. संशोधनाची ध्येय व उद्दिष्टे १. अ. ६. संशोधनाची व्याप्ती १. अ. ७. संशोधनाच्या मर्यादा १. अ. ८. संशोधनपूर्व संशोधन: एक पाहणी १. अ. ९. संशोधनाची कार्यपद्धती व तंत्रे १. अ. १०. गृहीतके ब) डांग: भौगोलिक परिसर १. ब. १. प्रस्तावना १. ब. २. डांग शब्दाचा अर्थ १. ब. ३. भौगोलिक परिचय १. ब. ४. धार्मिक जीवनाचा परिचय १. ब. ५. सामाजिक जीवनाचा परिचय १. ब. ६. डांग जिल्ह्याचा राजकीय इतिहास १. ब. ७. शैक्षणिक परिचय १. ब. ८. सद्यस्थिती १. ब. ९. समारोप संदर्भ	01-32
प्रकरण दुसरे	लोकसाहित्य: संकल्पना व स्वरूप २. १. प्रस्तावना २. २. लोकसाहित्य: संज्ञा व अर्थ	33-48

	२. ३. लोकसाहित्यातील 'लोक' पदाचा विग्रह व अर्थ २. ४. लोकसाहित्यातील 'साहित्य' पदाचा विग्रह व अर्थ २. ५. वैश्विक पातळीवरचा लोकसाहित्य विचार २. ६. भारतीय लोकसाहित्य विचार २. ७. महाराष्ट्रीय लोकसाहित्य विचार २. ८. लोकसाहित्य व लोकसंस्कृती: एक अनुबंध २. ९. लोकसाहित्याचे प्रयोजन २. १०. लोकसाहित्य आणि ललित साहित्यातील साम्यभेद २. ११. समारोप संदर्भ	
प्रकरण तिसरे	डांग जिल्ह्यातील लोककथा ३. १. प्रस्तावना ३. २. लोककथेचा उगम व विकास ३. ३. भारतीय लोककथांची परंपरा ३. ४. अभारतीयांनी भारतीय लोककथांचा केलेला अभ्यास ३. ५. महाराष्ट्रीय लोककथांची परंपरा ३. ६. डांग जिल्ह्यातील लोककथा ३. ६. १. देवकणसराची लोककथा ३. ६. २. देवटाफरा आणि निळपसौर यांची लोककथा ३. ६. ३. धनसऱ्या-कनसऱ्याची लोककथा ३. ६. ४. होली न होलाची लोककथा ३. ६. ५. जळीतकाराची लोककथा ३. ६. ६. सतरपती पाटलाची लोककथा ३. ७. डांग जिल्ह्यातील काही कथाविशेष व कल्पनाबंध ३. ७. १. बाहुल्यातून निर्मिती ३. ७. २. सोन्या-चांदीचे आकर्षण ३. ७. ३. परस्त्रीसंबंध व मूल प्राप्ती ३. ७. ४. स्त्रीची मासिक पाळी (फुलदाण) ३. ७. ५. प्रसूतीचे वर्णन ३. ७. ६. पाचवीचा विधी ३. ७. ७. खोटे बोलणे, लबाडी करणे, फसवणे ३. ७. ८. दारूची उत्पत्ती व उपयोग ३. ७. ९. स्वतंत्र निर्मिती	49-101

	३. ७. १०. रूपांतरण ३. ७. ११. देवादिकांना कोंडणे ३. ७. १२. नावे धारण करण्याची पद्धती ३. ७. १३. जेवणाआधीचे सोपस्कार ३. ८. निवेदनशैली ३. ९. कथन स्थळे ३. १०. लोकजीवनात लोककथेचे स्थान ३. ११. समारोप संदर्भ ग्रंथ साधन व्यक्ती	
प्रकरण चौथे	डांग जिल्ह्यातील लोकगीते ४. १. प्रस्तावना ४. २. लोकगीताची प्राचीनता ४. ३. लोकगीताची निर्मिती, व्याख्या व स्वरूप ४. ४. लोकगीतांच्या सादरीकरणाची स्थळे ४. ५. डांगच्या लोकगीतांचे विविध प्रकार अ. स्त्रियांची लोकगीते ४. ६. विवाहाची गीते ४. ६. १. मांगणा गीते ४. ६. २. देव्हारा गीते ४. ६. ३. मांडव गीते ४. ६. ४. हळदीची गीते ४. ६. ५. तेलवणाची गीते ४. ७. रामायण-महाभारतावर आधारित लोकगीते ४. ८. देवीदेवतांची लोकगीते ४. ९. डोंगरविषयक लोकगीते ४. १०. अलंकार गीते ४. ११. विठ्ठल-जनी संदर्भातील गीते ४. १२. सण गीत ४. १३. नवस गीत ४. १४. प्रश्नोत्तरी गीते ४. १५. नवी वळणाची गीते ब. पुरुषांची लोकगीते	102-155

	४. १६. डोंगऱ्या देवाची गीते ४. १७. होळी गीत ४. १८. ढिंडवाळी/धिंडवाळी गीते ४. १९. समारोप संदर्भ ग्रंथ साधन व्यक्ती	
प्रकरण पाचवे	डांग जिल्ह्यातील म्हणी, उखाणे-आहाणे व वाक्प्रचार म्हणी ५. १. प्रस्तावना ५. २. म्हणीची प्राचीन परंपरा व स्वरूप ५. ३. म्हणीची उत्पत्ती ५. ४. म्हणीची व्याख्या ५. ५. म्हणीचे महत्त्व ५. ६. म्हणींची सार्वत्रिकता ५. ७. डांग जिल्ह्यातील म्हणी ५. ७. १. सत्याला पुष्टी देणाऱ्या म्हणी ५. ७. २. 'चांगले केल्याने चांगलेच होते' ही शिकवण देणाऱ्या म्हणी ५. ७. ३. 'जशास तसे' हे मत व्यक्त करणाऱ्या म्हणी ५. ७. ४. 'हे करा पण ते करू नका' ही शिकवण देणाऱ्या म्हणी ५. ७. ५. अतिशयोक्तीवर भाष्य करणाऱ्या म्हणी ५. ७. ६. गरिबी व्यक्त करणाऱ्या म्हणी ५. ७. ७. कुटुंबाशी संबंधित असणाऱ्या म्हणी ५. ७. ८. माणसाच्या आळशीपणावर आधारित म्हणी ५. ७. ९. इतर म्हणी ५. ८. कथाबीज असलेल्या म्हणी ५. ९. डांग जिल्ह्यातील म्हणींचे महत्त्व ५. १०. डांग जिल्ह्यातील म्हणींचे वेगळेपण ५. ११. डांग जिल्ह्यातील म्हणींची सामाजिकता उखाणे व आहाणे ५. १२. उखाणे व आहाणे यातील साम्यभेद	156-209

	५. १३. उखाण्याचे विविध बोली आणि भाषेतील प्रतिशब्द ५. १४. उखाण्याची प्राचीनता ५. १५. नाव घेण्याचे उखाणे डांग जिल्ह्यात सापडत नाहीत ५. १६. डांग जिल्ह्यातील उखाणे ५. १६. १. शेतीविषयक डांगी उखाणे ५. १६. २. प्राणी, पक्षी व कीटकांविषयक डांगी उखाणे ५. १६. ३. मानवी शरीराविषयी डांगी उखाणे ५. १६. ४. निसर्ग सृष्टीविषयक डांगी उखाणे ५. १६. ५. घरोपयोगी वस्तूविषयक डांगी उखाणे ५. १६. ६. आहारविषयक डांगी उखाणे ५. १६. ७. अश्लील प्रकारातले डांगी उखाणे ५. १६. ८. इतर प्रकारचे डांगी उखाणे ५. १७. उत्तरातील विषमता ५. १८. अतिउच्च निरीक्षण शक्ती ५. १९. अश्लील शब्दयोजना ५. २०. उखाण्यात आढळून येणारा बदल ५. २१. उखाणे अनेक उत्तर एक ५. २२. उखाण्यातील साम्यता वाक्प्रचार ५. २३. वाक्प्रचार म्हणजे काय? ५. २४. डांग जिल्ह्यातील वाक्प्रचार ५. २४. १. शरीरावयवावर आधारलेले डांगी वाक्प्रचार ५. २४. २. मानवी स्वभावावर आधारलेले डांगी वाक्प्रचार ५. २४. ३. निसर्गाशी निगडीत डांगी वाक्प्रचार ५. २४. ४. श्रद्धा-अंधश्रद्धेवर आधारलेले डांगी वाक्प्रचार ५. २४. ५. दुःख-आनंदावर आधारलेले डांगी वाक्प्रचार ५. २४. ६. व्यसन-आहारावर आधारलेले डांगी वाक्प्रचार	
--	--	--

	५. २४. ७. पक्षी-प्राण्यावर आधारलेले डांगी वाक्प्रचार ५. २४. ८. घर-शेतीशी निगडीत डांगी वाक्प्रचार ५. २४. ९. इतर प्रकारचे डांगी वाक्प्रचार ५. २५. वाक्प्रचाराचे वर्गीकरण करताना ५. २६. समारोप संदर्भ ग्रंथ साधन व्यक्ती	
प्रकरण सहावे	डांग जिल्ह्यातील लोकप्रथा, लोकभ्रम, लोकश्रद्धा आणि लोकविद्या ६. १. प्रस्तावना ६. २. लोकप्रथेचे स्वरूप ६. ३. लोकभ्रमाचे स्वरूप ६. ४. लोकश्रद्धेचे स्वरूप ६. ५. लोकविद्येचे स्वरूप ६. ६. डांग जिल्ह्यातील लोकप्रथा ६. ६. १. खाण्याविषयी लोकप्रथा ६. ६. २. गोंदण्याविषयी लोकप्रथा ६. ६. ३. होळीविषयी लोकप्रथा ६. ६. ४. शेतीविषयी लोकप्रथा ६. ६. ५. देवतांविषयी लोकप्रथा ६. ६. ६. यात्रा-उत्सवांविषयी लोकप्रथा ६. ६. ७. विवाहाविषयी लोकप्रथा ६. ६. ८. जन्म-मृत्यूविषयी लोकप्रथा ६. ७. डांग जिल्ह्यातील लोकभ्रम ६. ७. १. भूताविषयी लोकभ्रम ६. ७. २. चेटकिणीविषयी लोकभ्रम ६. ७. ३. पशु-पक्ष्यांविषयी लोकभ्रम ६. ७. ४. देवतांविषयी लोकभ्रम ६. ७. ५. जीवात्म्यांविषयी लोकभ्रम ६. ७. ६. भगतांविषयी लोकभ्रम ६. ७. ७. गरोदरपणातील लोकभ्रम ६. ७. ८. बाळाविषयी लोकभ्रम	210-241

	६. ७. ९. दृष्ट काढण्याविषयी लोकभ्रम ६. ७. १०. इतर लोकभ्रम ६. ८. डांग जिल्ह्यातील लोकश्रद्धा ६. ८. १. देवतांविषयी लोकश्रद्धा ६. ८. २. मृतात्म्यांविषयी लोकश्रद्धा ६. ८. ३. टाक आणि चिऱ्यांविषयी लोकश्रद्धा ६. ८. ४. पशु-पक्ष्यांविषयी लोकश्रद्धा ६. ८. ५. शेतीविषयी लोकश्रद्धा ६. ८. ६. पायाळू व्यक्तीविषयी लोकश्रद्धा ६. ८. ७. इतर लोकश्रद्धा ६. ९. डांग जिल्ह्यातील लोकविद्या ६. १०. समारोप संदर्भ ग्रंथ साधन व्यक्ती	
प्रकरण सातवे	डांग जिल्ह्यातील बोलीचा भाषाशास्त्रीय अभ्यास ७. १. प्रस्तावना ७. २. डांगी बोलीचा भू-प्रदेश ७. ३. डांगी बोली नेमकी कोणाची? ७. ४. डांगी, कोकणी की भिल्ली? ७. ४. १. विविध अभ्यासकांचे मत ७. ४. २. 'कोकणी' आणि 'भिल्ली' हे जातीवाचक शब्द ७. ४. ३. 'डांगी' हा प्रदेशवाचक शब्द ७. ५. डांगी बोलीवर अन्य भाषा आणि बोलींचा प्रभाव ७. ५. १. डांगी बोलीवर मराठी भाषेचा प्रभाव ७. ५. २. डांगी बोलीवर गुजराती भाषेचा प्रभाव ७. ५. ३. डांगी बोलीवर अहिराणी बोलीचा प्रभाव ७. ६. भाषा संपर्काची कारणे ७. ६. १. बाजारहाट ७. ६. २. रोट्टी-बेटी व्यवहार ७. ६. ३. शैक्षणिक भाषा ७. ६. ४. रोजगारासाठी मजुरांचे स्थलांतर ७. ६. ५. धर्मांतर	242-271

	७. ६. ६. इंग्रजी राजवट ७. ६. ७. धार्मिक स्थळे ७. ६. ८. पर्यटन स्थळे ७. ६. ९. संपर्क साधने ७. ७. अन्य भाषेतून डांगी बोलीत आलेले शब्द ७. ८. उच्चार प्रक्रिया/स्वन परिवर्तन ७. ९. डांगी बोलीचा शब्दसंग्रह ७. १०. डांगी बोलीची खास वैशिष्ट्ये ७. ११. समारोप संदर्भ	
प्रकरण आठवे	उपसंहार व निष्कर्ष	272-283
	परिशिष्ट	284-301